

KIRKKONUMMEN KUNNANHALLITUKSELLE:

SELVITYS, HALLINTOKANTELUT 16.7.2026 JA 19.8.2026

I HALLINTOKANTELUT JA NIIDEN OIKEUDELLINEN ASEMA

1 Hallintokantelut 16.7.2026 ja 19.8.2026

Kunnanhallituksen käsiteltävänä ja ratkaistavana on kaksi saman kantelijan tekemää hallintokantelua, joista ensimmäisen päiväys on 16.7.2026 ja toisen 19.8.2026.

16.7.2026 päivätty hallintokantelu koskee kunnanhallituksen 8.6.2026 (§ 168) tekemän hallintokantelupäätöksen valmistelua, valmisteluun osallistuneiden viranhaltijoiden menettelyä sekä sitä, onko asian valmistelu, selvittäminen ja päätöksen perusteleminen täyttänyt hallintolain, maankäyttö- ja rakennuslain sekä hyvän hallinnon vaatimukset. Kantelun laajuus on asian valmistelu, valmistelussa käytetyt oikeudelliset perustelut ja se, onko valmistelu täyttänyt hallintolain mukaisen selvittämisvelvollisuuden ja päätöksen perusteleminenvelvollisuuden.

19.8.2026 päivätty hallintokantelu koskee vt. johtava rakennustarkastajan toimintaa sekä kunnanhallituksen 8.6.2026 § 168:n valmistelussa käytetyn selvityksen ristiriitaa alkuperäisen Lupapiste-aineiston kanssa. Jälkimmäinen kantelu sisältää lisäksi vaatimuksen päätöksen kunnanhallituksen päätöksen 8.6.2026 (§ 168) kumoamisesta ja purkamisesta hallintolain 50 §:n nojalla. Todetaan, että oikeudellisesti kyse on päätöksen korjaamisesta.

Hallintokanteluiden käsittelyt on yhdistetty.

2 Hallintokanteluiden lainmukaisuus ja vireilletulo

Todetaan, että hallintolain (434/2003, HL) 53 a §:n mukaan jokaisella on oikeus tehdä hallintokantelu, eikä tähän oikeuteen näin ollen vaikuta se, kuka on kiinteistön tai rakennuksen omistaja tai rakennusluvan tai lupien hakija. Nyt käsiteltävänä olevat hallintokantelut on lähetetty kunnanhallitukselle ja eräille kunnan viranhaltijoille.

Todetaan, että perustuslain (731/1999) 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa. Kunnan työntekijällä, viranhaltijalla tai luottamushenkilöllä on velvollisuus toimittaa vastaanottamansa hallintokantelu eteenpäin asian käsittelyyn. Tässä käsiteltävät hallintokantelut on tehty HL 53 a §:n 2 momentin mukaisesti kirjallisesti ja ne ovat tulleet vireille 16.7.2026 ja 19.8.2026.

Hallintokantelun käsittelyä koskevan HL 53 b §:n mukaan valvova viranomainen ryhtyy niihin toimenpiteisiin, joihin se hallintokantelun perusteella katsoo olevan aihetta. Jos kantelun johdosta ei ole aihetta ryhtyä toimenpiteisiin, siitä tulee viivytyksettä ilmoittaa kantelun tekijälle.

Tässä selvityksessä esitetään kannanotto 16.7.2026 ja 19.8.2026 päivättyjen hallintokanteluiden sisältöön ja siihen, antavatko ne aihetta HL 53 c §:ssä tarkoitettuun hallinnolliseen ohjaukseen tai muihin toimenpiteisiin.

3 Hallintolain ja hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen kanteluiden käsittelyssä

Todetaan, että kanteluihin liittyvä kunnanhallituksen päätös 8.6.2026 (§ 168) koskee kantelijan yhdessä toisen kantelijan kanssa tekemää aiempaa, asiakokonaisuuteen liittyvää 13.3.2026 päivättyä hallintokantelua, otsikolla *Hallintokantelu sekä vaatimus virheellisen viranomaistoiminnan selvittämisestä, virkavastuun arvioimisesta ja vahingonkorvausvastuun perusteiden tutkimisesta*. Nyt käsiteltävät kantelut liittyvät siis päätökseen, jossa kunnanhallitus on tutkinut ja ratkaissut aiemman kantelun.

Todetaan edelleen, että hallintolain muuttamista koskevan hallituksen esityksen HE 50/2013 mukaan kantelu ei yleensä johtaisi enempään toimenpiteisiin esimerkiksi silloin, kun asiassa ei ole syytä epäillä lainvastaista menettelyä tai velvollisuuden täyttämättä jättämistä taikka kun kantelussa on kysymys jo aiemmin hallintokanteluna tutkustusta asiasta eikä kantelussa ole esitetty mitään uutta asiaan vaikuttavaa. Näissä tapauksissa voitaisiin pitää yleensä riittävänä, että viranomainen ilmoittaa pykälän 1 momentin mukaisesti kantelun tekijälle, ettei kantelun johdosta ole aihetta ryhtyä toimenpiteisiin. (HE 50/2013, s. 27)

Samaan kantaan on päädytty myös eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisussa EOAK/966/2025, jonka mukaan hyvän hallinnon periaatteiden mukaisena pidetään myös toimintatapaa, jossa kantelijalle, jolle on jo kertaalleen asianmukaisesti vastattu, ilmoitetaan hänen uudistamaansa samaa asiaa koskevaan kanteluun uudelleen vastattaessa, että kantelijan mahdollisten vastaisuudessa samasta asiasta tekemien uusien kanteluiden käsittely voidaan päättää vastausta enää antamatta, mikäli uudessa yhteydenotossa ei enää esitetä mitään uutta asiaan vaikuttavaa seikkaa.

4 Kunnan viranhaltijoiden ja työntekijöiden esteellisyys

Ne viranhaltijat, jotka normaalisti olisivat vastanneet hallintokanteluasian valmistelusta, on nimetty hallintokanteluissa tai he ovat hallintokanteluissa nimettyjen viranhaltijoiden alaisia, joten he ovat esteellisiä asiassa. Tästä syystä kunta on hankkinut asian selvittämiseen ulkopuolisen oikeudellisen asiantuntijan. Asian on selvittänyt AA Jukka Pakkanen / Asianajotoimisto Pakkanen Oy. Asian ratkaisee kunnanhallitus.

II SELVITYS JA KANNANOTOT

5 Hallintokantelu 16.7.2026

5.1 Vuoden 1995 rakennuslupaan sovellettava sääntely

16.7.2026 päivätyn hallintokantelun kohteena on oikeudellinen tulkinta, jonka mukaan rakennushankkeeseen sovelletaan alkuperäisen rakentamisluvan (1995) myöntämisaikajohdan lainsäädäntöä. Kyse asiassa on vuonna 1995 myönnetyllä rakennusluvalla rakennetusta omakotitalosta, jonka pitämättä jäänyttä loppukatselmusta varten on vuonna 2022 myönnetty uusi rakennuslupa. Vuoden 1995 rakennusluvan voimassaolo päättyi vuonna 1999, joten vanha rakennuslaki (370/1958, VRL) oli voimassa koko vuoden 1995 rakennusluvan voimassaoloajan. Rakennus on otettu käyttöön vuonna 1995, eli VRL:n voimassaoloaikana. Vuoden 2022 rakennusluvan myöntämisaikajohdasta ja voimassaoloaikana oli voimassa maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999, MRL).

Todetaan sinänsä notorinen seikka, että lait tulevat voimaan kuhunkin lakiin kirjattujen voimaantulo- ja siirtymäsäännösten perusteella. Voimaantulo- ja siirtymäsäännösten lisäksi joissain laeissa on säännöksiä siitä, miten kyseistä lakia sovelletaan ennen sen voimaantuloa. MRL tuli lain 207 §:n 1 momentin nojalla voimaan 1.1.2000.

MRL:n soveltamisesta ennen lain voimaantuloa on säädetty saman pykälän 4 momentissa. Tässä 207 §:n 4 momentissa ei ole kantelun piiriin kuuluvia määräyksiä. MRL 208 §:ssä säädetään lakia koskevat siirtymäsäännökset. Pykälän 1 momentin mukaan MRL:llä kumottiin VRL siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

MRL 216 §:ssä säädetään lupia koskevista siirtymäsäännöksistä. Lainkohdan mukaan ennen lain voimaantuloa myönnetty rakennuslakiin tai sen nojalla annettuihin säännöksiin perustuvat luvat ovat voimassa aikaisempien säännösten mukaisesti. Lakia koskevan hallituksen esityksen HE 101/1998 mukaan tämä koskee sekä luvan sisältöä, mahdollisia ehtoja että toimenpiteen suorittamiselle asetettuja määräaikoja.

Vuoden 1995 rakennusluvan koko voimassaoloaika ajoittui VRL:n voimassaoloaikaan. Vuoden 1995 rakennusluvan voimassaolo oli siis päättynyt ennen MRL:n voimaantuloa. Kantelussa asetetun

sovellettavaa lakia koskevan kysymyksen osalta todetaan, että asiaa ei voida tulkita siten, että jo aiemman lain aikana päättäneeseen rakennuslupaan tulisi soveltaa lain määräysten vastaisesti MRL:ia, kun sitä ei lain 216 §:n mukaan voida soveltaa valvontaa lukuun ottamatta edes niihin rakennuslupiin, jotka on myönnetty VRL:n aikana, mutta jotka ovat edelleen voimassa MRL:n tultua voimaan. MRL ei siis voimaantullessaan muuttanut voimassa olleiden VRL:n nojalla myönnettyjen lupien sisältöä, ehtoja tai määräaikoja MRL:n mukaisiksi. Näin ollen MRL:n voimaantulolla ei voinut olla tällaista vaikutusta myöskään sellaiseen rakennuslupaan ja sen perusteella jo toteutettuun rakentamiseen, jonka osalta luvan voimassaolo oli päättynyt jo ennen MRL:n voimaantuloa.

Kunnan on siis sovellettava 1995 rakennusluvan myöntämis- ja voimassaoloaikana voimassa ollutta sääntelyä, pois lukien ne säädökset, joiden noudattamista kunnan on uuden lain nojalla velvollisuus omistajalta edellyttää. Tässä tapauksessa se tarkoittaa, että vuoden 2022 rakennusluvan määräyksissä tulee olla MRL 150 c §:n mukainen ulkopuolinen tarkastus. MRL:ää koskevan hallituksen esityksen HE 147/2013 vp mukaan ulkopuolisen tarkastus koskee sitä, täyttääkö suunniteltu ratkaisu tai rakentaminen sille säädetyt vaatimukset. (HE 147/2013 vp, ss. 12, 38, 57) Tähän ulkopuoliseen tarkastukseen liittyy luvanhaltijan velvollisuus esittää asiakirjoja, esimerkiksi selvityksiä tai kuvauksia, kuten myös tässä tapauksessa. Selvyyden vuoksi todetaan, että MRL 150 c §:n perusteella edellytetyistä asiakirjoista tai niiden esittämisvelvollisuudesta ei seuraa sovellettavan sääntelyn osalta muuta kuin mitä tässä kuvataan.

Olennaista nyt käsiteltävässä asiassa on, että vuoden 2022 luvassa kyse on ainoastaan loppukatselmusta koskevasta luvasta. MRL:n nojalla kunnalla oli velvollisuus lisätä tähän lupaan ulkopuolista tarkastusta koskeva määräys. Vuoden 2022 ja vuoden 1995 rakennuslupien vaatimukset ovat siis olleet samat, lukuun ottamatta vaatimusten täyttymistä koskeva tarkastusmenettelyä, joka kunnalla on ollut velvollisuus lisätä vuoden 2022 lupaan.

Kannanottonani totean, että rakennuksen lainmukaisuuden arvioinnissa tulee edellä esitetyin perustein noudattaa vanhan rakennuslain (370/1958) määräyksiä.

5.2 Onko asian valmistelu, selvittäminen ja päätöksen perusteleminen täyttänyt hallintolain, maankäyttö- ja rakennuslain sekä hyvän hallinnon vaatimukset?

Kantelija moittii eräitä kunnan viranhaltijoita kunnanhallituksen päätökseen 8.6.2026 § 168:n ja sen perusteisiin liittyen.

Kannanottonani totean, että kantelussa esitettyjen väitteiden ja asiassa käytettävissä olevan aineiston perusteella kunnanhallituksen 8.6.2026 § 168 päätöksen valmistelussa, asian selvittämisessä tai päätöksen perustelemissä ei ole todettavissa sellaista hallintolain tai hyvän hallinnon vaatimusten vastaista menettelyä, joka antaisi aiheutta HL 53 c §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Kantelussa yksilöityjen viranhaltijoiden ei asiassa käytettävissä olevan selvityksen perusteella ole todettu menetelleen lainvastaisesti tai jättäneen täyttämättä virkavelvollisuuttaan kantelussa esitetyllä tavalla.

5.3 Kantelijan kuuleminen

Kantelija on pyytänyt, että hänelle varataan ennen asian ratkaisemista tilaisuus tulla kirjallisesti kuulluksi HL 34 §:n perusteella.

HL 34 §:ssä säädetty kuulemisvelvollisuus koskee asianosaista. Hallintokanteluun annettava päätös ei sisällä suoranaista päätöstä kenenkään edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta (HE 72/2002 vp, s. 52; Mäenpää, Olli: Hallinto-oikeus (2023), s. 296) Kantelija ei myöskään ole kanteluasiassa asianosaisena eikä vastapuolena (HE 72/2002 vp, s. 53). Näin ollen kunnalle ei synny HL 34 §:n mukaista kuulemisvelvollisuutta eikä kantelijoille vastaavaa oikeutta tulla kuulluksi.

HL 53 b § mukaan hallintokantelua käsiteltäessä on kuitenkin noudatettava hyvän hallinnon perusteita ja turvattava niiden henkilöiden oikeudet, joita asia välittömästi koskee. Oikeusturvasyistä saattaa olla tarpeen, että myös kantelijalle varataan tilaisuus vastineen esittämiseen, vaikka hän ei ole kanteluasiassa asianosainen. (HE 72/2002 vp, s. 53)

Kannanottonani totean, että kantelija on esittänyt kanteluissaan ja niiden liitteissä käsityksensä asian tosiseikoista, oikeudellisesta arvioinnista sekä viranhaltijoiden menettelystä. Asian valmistelussa ei ole hankittu sellaista kantelijalle ennestään tuntematonta tosiseikkoja koskevaa selvitystä, jonka perusteella hänen kuulemisensa olisi

asian selvittämiseksi tai hänen oikeusturvansa turvaamiseksi tarpeen. Erillistä vastine- tai kuulemismahdollisuutta ei tämän vuoksi ole tarpeen varata.

6 Hallintokantelu 19.8.2026

6.1 Kunnanhallituksen päätös 8.6.2026 § 168 ja hallintokantelu 19.8.2026

19.8.2026 päivätty hallintokantelu kohdistuu samaan kunnanhallituksen päätökseen kuin 16.7.2026 päivätty kantelu. Kantelija on vaatinut kunnanhallituksen 8.6.2026 § 168 päätöksen kumoamista ja purkamista HL 50 §:n nojalla. Vaatimus käsitellään sisältönsä perusteella HL 50 §:ssä tarkoitettuna virheellisen päätöksen poistamista ja asian uudelleen ratkaisemista koskevana vaatimuksena.

Kantelija esittää Lupapiste-järjestelmästä otettuja kuvakaappauksia ja tiedoston, ja tekee näistä tulkintoja, joiden perusteella hän moittii vt. johtavan rakennustarkastajan toimintaa, vaatii kunnanhallituksen päätöksen 8.6.2026 (§ 168) kumoamista ja purkamista, ulkopuolista tarkastamista ja vt. johtavan rakennustarkastajan ”kurinpidollisen virkavastuun” arvioimista rikoslain 40 luvun eli virkarikossääntelyn perusteella.

Kunnanhallituksen päätös 8.6.2026 § 168 koski aiempaa, kantelijan yhdessä toisen kantelijan kanssa 31.3.2026 tekemää kantelua. Kantelun mukaan: *Asiassa on kyse 4.7.2022 myönnetystä ja lainvoimaisesta rakennusluvasta (liite 2), jonka ehtojen noudattaminen perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL).* Todetaan selvyiden vuoksi, että kyse on samasta, 16.7.2026 ja 19.8.2026 päivättyihin kanteluihin liittyvästä rakennusluvasta.

Kunnanhallitus päätti 8.6.2026 § 168 jättää hallintokantelun tutkimatta niiltä osin, kuin se on vanhentunut ja hylätä sen muilta osin. Kantelija vaatii 19.8.2026 kantelussaan kunnanhallituksen päätöksen 8.6.2026 (§ 168) kumoamista ja purkamista.

6.2 Kannanotto, hallintokantelu 19.8.2026

Kantelijan esittämä aineisto ja siitä tehdyt päätelmät on arvioitu.

Vt. johtava rakennustarkastajan 1.9.2026 lausunnon mukaan hän ei ole osallistunut kanteluun liittyvän rakennushankkeen lupakäsittelyyn, valmisteluun tai valvontaan eikä suorittanut kiinteistöllä katselmuksia tai tarkastuksia. Kantelussa ilmaistun, kunnanhallituksen päätöksen 8.6.2026 § 168 valmistelussa käytetyn selvityksen ja alkuperäisen, kevään 2023 Lupapiste-aineiston ristiriidan osalta vt. rakennustarkastaja lausui kirjanneensa tuolloin käytössä olleeseen Factataustajärjestelmään erehdyksessä toiselle hankkeelle kuuluneen katselmusmerkinnän. Virheellinen kirjaus on syntynyt kahden keskenään samankaltaisen lupatunnuksen sekoittumisesta. Katselmus on kirjattu sille kuuluvalla oikealle luvalle, virheellinen merkintä on poistettu ja Lupapisteen keskusteluun on kirjattu: ”Poistin virheellisen kirjauksen.”

Siltä osin, kuin kyse oli kantelun tutkimatta jättämisestä vanhentumisen perusteella, ovat päätös ja sen perustelut paikkansapitäviä eivätkä anna aiheita tehdyn päätöksen muuttamiselle.

Siltä osin, kuin kyse oli kantelun hylkäämisestä, eivät kantelijan 19.8.2026 päivätyssä hallintokantelussa esiin tuomat seikat anna aiheita päätöksen muuttamiselle. Virheellisellä merkinnällä tai kantelijan väittämällä virheellisellä menettelyllä ei ole eikä ole ollut ollut merkitystä asian lopputulokseen. Todetaan erikseen vielä, ettei hallintokantelulla ole kunnan velvollisuuksiin sellaisia oikeusvaikutuksia, joita kantelussa vaaditaan.

Asiassa ei ole todettu HL 50 §:n mukaista perustetta kunnanhallituksen 8.6.2026 § 168 päätöksen poistamiseen ja asian ratkaisemiseen uudelleen eikä korjaamista koskevalle vaatimukselle ole perustetta.

Virkarikokseen liittyvän vaatimuksen osalta todetaan, että rikosoikeudellisen vastuun arvioiminen kuuluu poliisille ja oikeuslaitokselle.

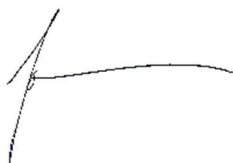
Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003, viranhaltijalaki) 47 §:n 1 momentin mukaan, viranhaltijan ilmeisestä virkarikoksesta on viipymättä tehtävä rikosilmoitus. Saman lainkohdan mukaan viranhaltija voidaan pidättää tutkimuksen tai oikeudenkäynnin ajaksi virantoimituksesta, jos viranhaltijan voidaan todennäköisin perustein epäillä syyllistyneen virantoimituksessa virkarikokseen tai muuten menetelleen siinä velvollisuuksiensa vastaisesti.

Vt. johtavan rakennustarkastajan menettelyssä ei ole kyse viranhaltijalain 47.1 §:n mukaisesta tilanteesta. Koska mahdolliseen rikosepäilyyn liittyviä kantelijan arveluitakaan ei ole syytä ohittaa kevyesti ja jotta vt. johtavan rakennustarkastajan toimintaan tai henkilöön liittyen ei jää asiassa minkäänlaista epäilystä, todetaan että kyse ei siis ole viranhaltijalain 47.1 §:n mukaisesta ilmeisestä virkarikoksesta, virkarikoksesta todennäköisin perustein eikä myöskään velvollisuuksien vastaisesta menettelystä.

7 Hyvän hallinnon vaatimukset, HL 53 c §1

HL 53 c §:n nojalla kunnanhallitus voi hallintokanteluasiassa antamassaan ratkaisussa kiinnittää hallintokantelun kohteena olleen viranhaltijan tai viranhaltijoiden huomiota hyvän hallinnon vaatimuksiin tai saattaa näiden tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä tai lainkohdassa säädetyin edellytyksin antaa valvottavalle huomautuksen.

Kannanottonani totean, että edellä esitetyillä perusteilla kanteluiden kohteena olleissa menettelyissä ei ole todettu lainvastaista menettelyä tai hyvän hallinnon vaatimusten laiminlyöntiä. Hallintokantelut eivät siten anna aihetta HL 53 c §:ssä tarkoitettuun hallinnolliseen ohjaukseen tai huomautukseen.

Helsingissä, syyskuun 21. päivänä 2026

Toimeksi saaneena
Jukka Pakkanen
Asianajaja
OTM, KTM, LLM
Asianajotoimisto Pakkanen Oy